

Etymologie

K dnes používaným slovům přiřadte jejich původ nebo původní význam.

Ten najdete mimo jiné v angličtině, francouzštině, italštině, arabštině, čínštině, němčině, japonštině nebo romštině.

Řecké stopy

ZADÁNÍ:

1.	energie
2.	barbar
3.	cynický
4.	dynamit
5.	harmonie
6.	idiot
7.	klima
8.	komedie
9.	mnich
10.	panika
11.	parazit
12.	pedagog
13.	politika
14.	skandál
15.	symbol
16.	škola

MOŽNOSTI:

4	síla
7	sklon
10	božský strach
1	činnost
2	nesrozumitelná řeč
9	osamělý
8	píseň průvodu
14	překážka
3	psí
15	rozlomený předmět
12	služebník
6	soukromá osoba
5	spojení částí
11	spolustolovník
13	správa města
16	volný čas

Slované

ZADÁNÍ:

17.	blbec
18.	drb
19.	drzý
20.	křáp
21.	mrcha
22.	okurka
23.	polda
24.	robot
25.	silnice
26.	škrpál

MOŽNOSTI:

17	boule
20	kámen
21	mrtvé tělo
22	nezralost
24	nucená práce
19	pevný
25	provaz
23	půlka
26	skalnatá cesta
18	zranění

A zase ta latina

ZADÁNÍ:

27.	diskuse
28.	inspirace
29.	kancelář
30.	kandidát
31.	legenda
32.	manipulace
33.	mizera
34.	motivace
35.	norma
36.	peníze
37.	pohan
38.	princip
39.	salát
40.	satira
41.	tradice

MOŽNOSTI:

30	bílé šaty
36	dobytek
29	mříže
39	nasolený
38	počátek
34	pohyb
41	předání
27	roztrhání
32	ruční práce
40	směs
33	ubožák
35	úhломěr
31	určeno ke čtení
28	vdechnutí
37	venkovan

Podrobnější vysvětlení jednotlivých pojmů:

Řecké stopy

slovo	původ / původní význam	vysvětlení
energie	činnost	Z řeckého energie „činnost“, z filozofie do fyziky a běžné řeči.
idiot	soukromá osoba	Z řeckého idiotēs „soukromník“, neúčastník veřejného života, později hanlivý posun.
komedie	píseň průvodu	Z řeckého kōmōidia „píseň průvodu“, z rituálu do divadelního žánru.
cynický	psí	Z řeckého kynikos „psí“, od filozofické školy k pohrdavému postoji.
mnich	osamělý	Z řeckého monachos „samotný“, z poustevnictví na řeholníka.
symbol	rozlomený předmět	Z řeckého symbolon, fyzického předmětu rozděleného na dvě části jako poznávací znamení.
barbar	nesrozumitelná řeč	Z řeckého barbaros, napodobení zvuků cizí řeči, později označení necivilizovanosti.
dynamit	síla	Z řeckého dynamis „síla“, pojmenováno Alfredem Nobellem.

harmonie	spojení částí	Z řeckého harmonia „spoj“, z hudby na obecný soulad.
klima	sklon	Z řeckého klima „náklon“, původně zeměpisný pojem podle sklonu Země.
pedagog	služebník	Z řeckého paidagōgos „ten, kdo vodí dítě“, původně služebník.
panika	božský strach	Z řeckého Pan, boha vyvolávajícího náhlý děs, jehož jméno se zobecnilo na prudký strach.
parazit	spolustolovník	Z řeckého parasitos „ten, kdo jí u stolu“, z hosta na škůdce.
politika	správa města	Z řeckého polis „město“, kde se řízení města zobecnilo na správu státu.
škola	volný čas	Z řeckého scholē „volný čas“, protože studium bylo původně činností provozovanou mimo práci.
skandál	překážka	Z řeckého skandalon „klacek k zakopnutí“, metafora pro společenské pohoršení.

Slované

robot	nucená práce	Z češtiny „robota“ označující poddanskou nucenou práci, odkud Karel Čapek přenesl význam na uměle pracující bytosti.
křáp	kámen	Ze slovesa křápat „házet kameny“, z věci na nadávku.
blbec	boule	Ze staročeského blb „výčnělek, boule“, od fyzického útvaru k hanlivému označení.
polda	půlka	Z půlky odslouženého trestu nebo služby, zkrácené označení policisty.
drb	zranění	Ze slovesa drbat „škrábat“, z tělesného poranění na pomluvu.
škrpál	skalnatá cesta	Ze slovesa škrábat, z terénu na problém.
drzý	pevný	Ze staročeského drzý „tvrdý, odolný“, z fyzické vlastnosti na chování.
mrcha	mrtvé tělo	Ze staroslovanského mŕcha „mrtvola“, posun k nadávce.
okurka	nezralost	Ze staroslovanského okurъ „nezralý“, protože se jí ještě nezralá zelenina.
silnice	provaz	Ze staroslovanského sila „lano“, původně vymezená cesta, později zpevněná.

A zase ta latina

kancelář	mříže	Z latinského cancelli „mříže“, které oddělovaly úřední prostor, název se přenesl na místnost.
kandidát	bílé šaty	Z latinského candidus „bílý“, podle římských kandidátů v bílých tógách.
diskuse	roztrhání	Z latinského discutere „rozmetat“, tedy rozebrat problém na části.
inspirace	vdechnutí	Z latinského inspirare „vdechnout“, z fyzického dechu na duševní podnět.
legenda	určeno ke čtení	Z latinského legenda „věci ke čtení“, z církevních textů na příběhy.
manipulace	ruční práce	Z latinského manus „ruka“, původně prosté zacházení rukama, později negativní posun.
mizera	ubožák	Z latinského miser „ubožák“, ale plně zdomácnělé výrazné slovo.
motivace	pohyb	Z latinského movere „hýbat“, z fyzického pohybu na vnitřní popud.
norma	úhломěr	Z latinského norma „pravítko“, nástroj pro správný úhel, později pravidlo.
pohan	venkovan	Z latinského paganus „venkovan“, z označení nekřesťanů na náboženský směr.
peníze	dobytek	Z latinského pecunia „majetek, dobytek“, protože hospodářská zvířata byla základní jednotkou bohatství.
princip	počátek	Z latinského principium „začátek“, z filozofie do běžného užití.
salát	nasolený	Z latinského sallita „nasolený“, podle římského zvyku solit syrovou zeleninu, z něhož vznikl název pokrmu.
satira	směs	Z latinského satura „mišmaš“, původně literární forma.
tradice	předání	Z latinského tradere „předat“, z právního aktu na kulturní zvyky.

